

Gouda: goed

voor nu en straks

VERKIEZINGSPROGRAMMA CDA GOUDA
2026-2030

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Onze zeven prioriteiten voor Gouda.....	4
1. De kracht van samen.....	5
Iedereen telt mee.....	5
Alledaagse attentheid.....	6
Goudse identiteit.....	6
Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?	7
2. Samen leren en samen innoveren.....	8
Onderwijs	8
Schooluitval	8
Klimaat en energie.....	9
Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?	9
3. Samen leven en samen wonen	10
De buurt centraal	10
Gevarieerde woningbouw	10
Mobiliteit en parkeren.....	11
Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?	12
4. Samen werken	14
Geef ondernemers vertrouwen.....	14
Knelpunten oplossen	14
Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?	14
5. Samen zorgen	16
Menselijke maat en mentale druk.....	16
Mantelzorg en respijtzorg.....	16
Preventie en nabijheid	16
Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?	17
6. Samen bewegen	18
Visie op bewegen als preventie.....	18
Veilige en gezonde sportplekken.....	18
Waar wil CDA Gouda mee aan slag?	18
7. Samen veilig	20
Handhaving nemen we serieus	20
Integratie en gedeelde spelregels	20
Gouds weerbaarheidsprogramma.....	20
Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?	21
Onze visie op Gouds geld.....	22

Teken jouw idee voor Gouda. Met deze actie stond CDA Gouda afgelopen jaar op de Oranjemarkt. De opdracht was om een tekening te maken van hoe Gouda nog mooier kan worden. Uit de inzendingen blijkt dat kinderen het fijn vinden om samen te spelen, te sporten en muziek te maken in een omgeving die groen is. Samen actief zorgt voor verbinding tussen mensen. CDA Gouda herkent zich hier helemaal in. Want dit helpt om onze stad tot een fijne stad te maken. Deze tekening geeft dit heel mooi weer vond de jury.

Voorwoord

Gouda is een stad om trots op te zijn. Om te koesteren. We kregen de stad aan ons toevertrouwd en dat maakt dat we zuinig met onze stad willen omgaan. We koesteren het verleden en kijken hoopvol naar de toekomst. CDA Gouda is een partij van oplossingen. Van kansen bieden aan iedereen. Wij kiezen voor duurzame oplossingen die ten goede komen aan alle inwoners van onze stad.

Wij bouwen aan de toekomst van Gouda. We gaan voor duurzaam en degelijk financieel beleid. We spreken elkaar niet aan op beperkingen, maar op talenten. We geloven in de kracht van samen, daarom sluiten wij niemand uit. Wij verkiezen eerlijkheid boven populariteit. We durven elkaar aan te spreken omdat we elkaar nodig hebben.

Samen kunnen we meer

Het is de kracht van de samenleving waarin wij geloven. Waar mensen elkaar ontmoeten, zoals in gezinnen, kerken en moskeeën, buurthuizen, verenigingen, sportclubs, (familie)bedrijven of coöperaties. Waar respect, waarden en normen niet ouderwets zijn, maar gekoesterd worden. Waar het algemeen belang boven het eigen belang gaat. Waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving, omzien naar elkaar en voor elkaar zorgen. Waar we Gouda beter doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Samen kunnen we meer.

Vanuit die gedachte nemen wij graag verantwoordelijkheid. Wij zijn ervan overtuigd dat er een politiek van samenwerken nodig is. Het CDA is een lokale partij met korte lijnen zowel met Den Haag als Brussel. Wij staan voor een hoopvolle en constructieve koers. Het CDA Gouda levert dit al meer dan 45 jaar.

Vandaag en morgen

In dit programma staan onze plannen voor de periode 2026-2030. Onze visie voor Gouda vandaag en het Gouda van morgen. Om te laten zien waar wij onze focus leggen en hoe wij willen bouwen aan de toekomst. Aan een gemeenschap waar mensen tot hun recht komen en het goed en veilig leven is. Een verhaal vol bouwstenen, ideeën en voorstellen gericht op wonen, werken, weerbaarheid, veiligheid, bereikbaarheid, enz.

Onze centrale uitgangspunten zijn: gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid, solidariteit en rentmeesterschap. Deze uitgangspunten komen in ons politiek handelen terug en fungeren als een toetssteen.

Jouw steun is onmisbaar om samen te bouwen aan Gouda. Wij nodigen je van harte uit om met ons te bouwen aan de toekomst. Want een sterke gemeenschap begint bij jou.

Kunnen wij op 18 maart ook op jouw stem rekenen?

Martijn van der Wind

Lijsttrekker CDA Gouda

www.cdagouda.nl

Onze zeven prioriteiten voor Gouda

- 1 In Gouda hoort iedereen erbij, doet iedereen mee en zien we naar elkaar om.
- 2 Stimuleren van lokaal leren en innoveren met ruimte voor ondernemers en werk dat loont.
- 3 Een gevarieerd woningaanbod met goede bereikbaarheid per fiets, OV en auto.
- 4 Hulp voor mantelzorgers en vrijwilligers en oog voor de mentale gezondheid van jongeren.
- 5 Steun voor (sport)verenigingen, bewegen in de buurt en initiatieven vanuit de samenleving.
- 6 Investeren in veiligheid: goede preventie, meer cameratoezicht en stevig aanpakken van overlast.
- 7 Sturen op verstandig beleid: sociaal, duurzaam en financieel gezond met draagbare woonlasten.

1. De kracht van samen

Onze Goudse samenleving is geen optelsom van individuen, maar een netwerk van mensen die zich verbonden weten met elkaar. Voor CDA Gouda begint politiek bij naastenliefde en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. In een barmhartige democratie zijn we niet alleen burger, maar ook buur. Dat betekent: omzien naar elkaar, vooral naar wie kwetsbaar is. Voor het CDA geldt: samen in Gouda, samen vóór Gouda. Dit vanuit onze kernwaarden: gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid, solidariteit en rentmeesterschap.

Iedereen telt mee

Gouda moet een stad zijn waarin iedereen mee kan doen. Dat begint bij bestaanszekerheid. De gemeente doet al veel, maar bureaucratische regels en ingewikkelde regelingen zorgen ervoor dat mensen tussen wal en schip vallen. Het CDA pleit daarom voor meer maatwerk en het continueren van een 'hardheidsclausule' voor schrijnende gevallen. En voor ondersteuning via lokale formele en informele netwerken met hulp van bijvoorbeeld verenigingen, kerken en moskeeën. Zo maken we beleid én uitvoering menselijker en effectiever.

Samenleven gaat ook over het delen van een gezamenlijke taal, waarden en normen. Dit vormt onze 'basiscultuur'. Daarom mogen we trots zijn op Goudse waarden en normen, waarbij respect hebben voor elkaar en onderlinge tolerantie heel belangrijk zijn.

Bouwen op verbinding

Tegelijk willen we solidariteit in de samenleving versterken. De vraag is niet alleen 'wat doet Gouda voor ons', maar ook 'wat doen wij samen voor Gouda?' CDA Gouda gelooft in actief burgerschap en de kracht van lokale gemeenschappen. Projecten zoals lief en leedstraten met gangmakers in de straat laten zien dat sociale binding begint bij iets eenvoudigs als een kop koffie of een lift naar het buurtcentrum, de kerk of moskee. En zo zijn er veel meer initiatieven. We willen die ondersteunen en onze stad bouwen op verbinding in plaats van verdeeldheid.

In Gouda zien we dat religieuze instellingen, maatschappelijke organisaties, verenigingen, vrijwilligers en ondernemingen het cement vormen van de gemeenschap. Zij zijn onmisbaar in de strijd tegen armoede, eenzaamheid en dakloosheid. CDA Gouda wil dat deze netwerken beter worden ondersteund en serieus worden genomen als gelijkwaardige maatschappelijke partners.

CDA Gouda wil het Informeel Netwerk Gouda (IN Gouda) stimuleren en meer bekendheid geven. Want IN Gouda maakt het voor inwoners makkelijker zich in te zetten voor de Goudse samenleving. Dat versterkt sociale verantwoordelijkheid en weerbaarheid in de wijken. En het draagt bij aan de dialoog tussen inwoners, maatschappelijke initiatieven en het gemeentebestuur en aan het overbruggen van culturele diversiteit. Diversiteit en inclusie staan centraal in het DNA van onze partij,

waarbij we tolerant zijn naar elkaar. Ook dat is solidariteit. Want iedereen telt mee en iedereen in Gouda moet zich veilig voelen en mee kunnen doen.

Alledaagse attentheid

Het CDA roept alle Gouvenaars op bij te dragen aan een zorgzame en verbonden stad. Niet alleen door grote projecten of beleid, maar juist in de kleine gebaren van alledag ontstaat gemeenschapszin. Elkaar groeten op straat, een boodschap doen voor een buur, het vegen of sneeuwvrij maken van het stoepje of een praatje aan de voordeur: het zijn deze vormen van alledaagse attentheid die de basis vormen van een samenleving waarin mensen zich gezien en gedragen weten. CDA Gouda wil daarom werken aan zorg dichtbij in straat en buurt. Zorgnetwerken waarin mensen naar elkaar omzien, zijn waardevol in de stad en verdienen steun waar dat nodig is.

Het CDA kiest voor een samenleving waarin Gouvenaars ruimte krijgen om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun straat, buurt of vereniging. Veel goede initiatieven ontstaan niet achter een bureau, maar op het schoolplein, in de sportkantine of tijdens een gesprek of tijdens de buurtbarbecue. Daarom willen we dat de gemeente initiatieven van onderop aanmoedigt: vanuit wijkbewoners, vrijwilligers, sportverenigingen, religieuze instellingen, buurthuizen en lokale netwerken.

Dat betekent: niet alles van tevoren dichtregelen, maar durven loslaten. Durven overlaten aan inwoners, buurtteams en burgerinitiatieven. Zij moeten ruimte krijgen om als buurtbewoners initiatief te nemen en samen te werken aan hun buurt. De houding van de lokale overheid moet uitnodigend en ondersteunend zijn – niet controlerend, maar mogelijk makend.

We verwachten van de gemeente een open houding, vertrouwen in inwoners, duidelijke kaders en zicht op alle wijken van de stad. Tegelijk verwachten we van inwoners dat zij hun verantwoordelijkheid nemen voor hun buurt en voor elkaar. Alleen samen – gemeente én inwoners – bouwen we aan een stad waarin initiatief wordt beloond en betrokkenheid de norm is. Dat is de kracht van samen.

Goudse identiteit

Onze Goudse identiteit koesteren we. Kaas, kaarsen, stroopwafels, de St. Janskerk met haar Goudse Glazen, het Stadhuis, de Schouwburg en het Museum zijn iconen en symbolen voor Gouda. We versterken dit imago waar het kan, promoten de merknaam Gouda Holland als beschermde merknaam voor Goudse kaas en blijven de kaasmarkt stimuleren. Verder willen we de stedenbanden uitbreiden met een uitwisseling zoals met bijvoorbeeld Parma en/of Spa om een voedselstedenband en het belang van 'Made in Gouda/Groene Hart' uit te bouwen.

Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?

- De gemeente heeft **evenredige aandacht voor alle wijken** in de stad. De binnenstad is het visitekaartje van de stad, maar de aandacht moet evenwichtig verdeeld zijn over alle wijken.
- Er komen bondige **buurtafspraken en actiegerichte overeenkomsten** tussen gemeente en buurten. Ze maken duidelijk wat de inwoners van de gemeente kunnen verwachten ter ondersteuning van buurtinitiatieven. En wat bewoners kunnen doen voor hun eigen wijk. Er worden gesprekstafels ingericht waarbij zaken zoals weerbaarheid, beheer van het groen, veiligheid, zorg en welzijn, de energievoorziening, duurzaamheid en parkeren aan de orde komen.
- We willen dat iedereen meedoet** in Gouda bij lokaal beleid en uitvoering, onder meer via bewonersvragen, het inschakelen van ervaringsdeskundigen en door het betrekken van de visie en wensen van (buurt)bewoners.
- Participatie is geen vinkje, maar een houding.** Het stadsbestuur hanteert de participatieverordening en betreft participatie bij beleidsvorming, besluitvorming en uitvoering. Verbinding met wat er leeft in de stad is belangrijk. Dat vraagt duidelijke communicatie en betrokkenheid van het stadsbestuur met de inwoners en organisaties in de stad.
- Initiatief bij inwoners laten:** vanuit buurtafspraken en actiegerichte overeenkomsten wordt wijkwerk door de bewoners opgebouwd in samenwerking met buurtcoördinatoren van de gemeente.
- Verbinding tussen gemeente en wijken/buurten moet versterkt worden:** we willen dat de gemeente meer wijkspreekuren organiseert en inzet op meer informele ontmoetingen. Bijvoorbeeld met buurtlunches of koffietafels, waarbij ambtenaren en buurtbewoners elkaar ontmoeten.
- Vanwege respect en omgangsvormen zetten we in op het **versterken van de Goudse waarden en normen**. Dit vormt onze basiscultuur van samenleven. Deze waarden en normen van fatsoen zijn leidend: respect voor elkaar, tolerantie, gelijkwaardigheid en het spreken van de Nederlandse taal.
- De Goudse Canon (40 vensters op Gouda) hoort een plek te krijgen op scholen, bij de Goudse inburgering en in de stad. **We stimuleren dat de Goudse canon wordt opgehangen in aula's en op openbare plekken in de stad**, zoals: het Huis van de Stad, de Schouwburg, de Cinema en wijkcentra.
- We willen dat nieuwkomers snel zelfstandig kunnen meedoen en hun talent kunnen inzetten voor Gouda. Daarom continueren we de **Goudse aanpak van 'goed nabuurschap'** bij inburgering. En we versterken de Goudse waarden en normen door werk en de beheersing van het Nederlands te stimuleren.
- Het bevorderen van **contact tussen verschillende culturen en** het spreken van de Nederlandse taal. Veel mensen spreken geen of onvoldoende Nederlands en komen niet vanzelf naar buurtcentra. De taal spreken en meedoen zorgt voor **het bevorderen van Gouds burgerschap**.
- CDA Gouda hecht aan een **actieve lokale omroep** voor de lokale democratie en nieuwsvoorziening. Dit geeft transparantie voor en betrokkenheid aan burgers.

2. Samen leren en samen innoveren

Leren en innoveren doen we niet alleen op school of in bedrijven, maar overal in de samenleving. Het CDA streeft naar een lerende gemeenschap waarin individuele Gouvenaars, gezinnen, scholen, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen optrekken. De basis ligt thuis: dat is de eerste leeromgeving. Vanuit die thuishaven groeien kinderen op tot betrokken en veerkrachtige burgers. Daarom investeren we in ondersteuning van gezinnen en in een goede afstemming tussen opvoeding, onderwijs en maatschappelijke ondersteuning.

Onderwijs

Onderwijs is meer dan kennisoverdracht – het is het fundament onder een rechtvaardige samenleving. Daarom pleit het CDA voor een Goudse onderwijsvisie met oog voor samenhang in een leven lang leren en innoveren. Hiermee wordt de versnippering van het onderwijsaanbod voorkomen. Want gebrek aan visie en samenwerking is een risico op verschraling. Dat geldt zeker voor het (v)mbo, want praktisch onderwijs hebben we keihard nodig! Het CDA wil dat Gouda zich inzet voor een breed toegankelijk onderwijsaanbod dat recht doet aan verschillende profielen, met als uitgangspunt: elke leerling verdient een plek in de stad. Voor CDA Gouda blijft vrijheid van onderwijs een groot goed dat we koesteren.

Tegelijk willen we ondernemerschap en innovatiekracht stimuleren in de stad. Er ontstaan nieuwe verbindingen en creatieve oplossingen als ondernemers, onderwijsinstellingen, zorgverleners, sportclubs, vrijwilligers en bewoners elkaar ontmoeten. Dat kan met een netwerk/platform dat samenwerking en uitwisseling stimuleert rondom preventie, talentontwikkeling en ondersteuning. Zodat goede ideeën sneller de juiste plek vinden en elkaar kunnen versterken. We stimuleren dat mensen worden opgeleid voor een baan in Gouda en de regio.

Schooluitval

Samen leren betekent ook: samen verantwoordelijk zijn. Er zijn in Gouda veel thuiszitters: kinderen die door een wirwar van regels, gebrek aan passende ondersteuning of een moeizame thuissituatie uitvallen. We kunnen niet blijven toekijken terwijl jongeren hun toekomst verliezen. Daarom wil CDA Gouda dat het initiatief van de gemeente voor een nieuwe aanpak wordt doorgezet en uitgebreid, waarbij scholen, ouders, jeugdzorg en maatschappelijke organisaties samenwerken om schooluitval tegen te gaan.

Daarnaast zet het CDA in op versterking van burgerschapsonderwijs en sociale veiligheid. Jongeren groeien op in een wereld waarin digitale invloeden groot zijn en verschillen soms botsen. Daarom is het belangrijk dat scholen samenwerken met politie, maatschappelijke organisaties en religieuze instellingen. Goede voorbeelden zijn gezamenlijke maaltijden en contact tussen scholen met diverse achtergronden. Ook laagdrempelige culturele activiteiten zoals (pop)concerten hebben een belangrijke verbindende factor bij jongeren. Hierbij kunnen we gebruik maken van

de lokale (pop)podia die Gouda heeft. Zo bouwen we bruggen in plaats van muren – en bereiden we jongeren voor op hun rol als betrokken en tolerante burger.

Klimaat en energie

Gouda wordt klimaatbestendig. We innoveren en versnellen de vergroening van wijken en wachten niet per se tot de ophoging van straten urgent wordt. Hiervoor moet een projectenaanpak worden uitgewerkt. We willen dat industriedaken zonnepanelen krijgen en stimuleren warmtenetten met balans tussen collectief en buurtspecifiek, zodat het betaalbaar blijft. Het streven 'CO2-neutraal in 2040' is niet langer haalbaar en laten we daarom los.

De energietransitie moet innovatief, praktisch en uitvoerbaar zijn, niet 'ver van je bed'. We willen met de Regio Midden-Holland onderzoeken of een Small Modular Reactor en een groen biogascentrale in het Groene Hart haalbaar is. En we hebben oog voor inwoners voor wie de energietransitie niet vanzelfsprekend is. Hierbij willen we leren van de aanpak en uitvoering in andere gemeenten. Ook stimuleren we coöperaties en andere samenwerkingsvormen, zodat de Gouwenaar letterlijk voordeel terugkrijgt in de portemonnee. Dat draagt eraan bij dat ook Gouwenaars die minder kunnen besteden mee kunnen in de energietransitie.

Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?

- Gouda neemt initiatief voor **een regionaal Made in Gouda Groene Hart programma** in aansluiting op Midden Holland Custom Made project.
- We zetten in op een **onderwijs- en arbeidsmarktvisie voor Gouda en de regio** gericht op een leven lang leren en innoveren op basis van de sterke economische sectoren, zoals: zorg, ICT, maakindustrie en dienstverlening.
- **We ontwikkelen een Gouds Topsectoren aanpak** met maatwerkafspraken (randvoorwaarden voor ontwikkeling, vergunningen, regels etc.) tussen de sector, bedrijven en gemeente.
- Onderwijs moet bijdragen aan het **tegengaan van discriminatie, polarisatie en racisme** en **burgerschap bevorderen**. De gemeente daagt scholen uit hier actief mee aan de slag te blijven en contact met andere maatschappelijke organisaties te intensiveren.
- **We blijven stevig inzetten op taalbeleid** en initiatieven die werken aan meer verbinding tussen school, gemeente en maatschappelijke partners.
- Het aanpakken van ernstige thuiszittersproblematiek: leerlingen vallen tussen de Jeugdwet en Passend Onderwijs. **We blijven inzetten op het voorkomen van schooluitval en tegengaan van thuiszitters**. Oog voor elk kind.
- Een realistisch, haalbaar en betaalbaar plan van aanpak voor de Gouwenaars wat betreft CO2-neutraal 2040. **Schrappen van de 2040 doelstelling gasloos** en in plaats hiervan een realistische routekaart op basis van feiten en realisatie in de tijd richting 2050. We continueren het Gouds Isolatieprogramma (GIP).
- Voor de klimaatopgave **stimuleren we de vergroening van de stad** nog sterker.
- Voldoende **oplaadpunten** en -pleinen voor elektrisch vervoer in de wijken.
- Een haalbaarheidsonderzoek met de regio naar het opstarten van een **Small Modular Reactor en Groen biogas centrale** in het Groene Hart.

3. Samen leven en samen wonen

Het CDA stelt de vraag: wat voor stad willen we zijn? Het gaat ons niet in de eerste plaats om een grote stad met veel bezoekers – maar om een goede stad waarin het aangenaam leven en verblijven is. Voor het CDA is een veerkrachtige samenleving er één waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en voor elkaar.

De buurt centraal

Een veerkrachtige buurt begint bij vertrouwen en nabijheid. Daarom zet CDA Gouda in op wijkgericht werken. We willen buurtteams en wijkgroepen stimuleren, aanmoedigen dat raadsleden en collegeleden de wijken ingaan, ruimte geven aan inwoners om mee te denken en een werkbaar budget beschikbaar stellen voor de buurt om acties uit te kunnen voeren. Buurthuizen moeten hun centrale rol terugkrijgen als huiskamer van de wijk. Waar mogelijk worden clubhuizen en schoolgebouwen ingezet als buurthuizen en ontmoetingsplekken. Het versterken van de sociale samenhang is een investering in veiligheid, gezondheid en welzijn.

Daarnaast moeten we kritisch blijven op de verhouding tussen inwoners en gemeente. Voor inwoners voelt de afstand vaak te groot. Het CDA wil dat de gemeente gastvrij en dienstbaar is naar inwoners en zich laat bijsturen. Vrijwilligers hebben vaak waardevolle signalen. Als zij zeggen dat iets niet werkt, dan moet het beleid erop aangepast kunnen worden. Veerkracht ontstaat waar mensen zich gehoord en gezien voelen – dat geldt voor bewoners én voor initiatiefnemers.

Gevarieerde woningbouw

Er is een groot en gevarieerd aanbod van woningen en samenwoonvormen nodig. Denk aan initiatieven zoals mantelzorgwoningen, knarrenhofjes, jongeren- en starterswoningen, meer-generatiewoningen. Ook buurtcentra of kleinschalige ontmoetingsplekken zijn van belang.

Dit draagt ook bij aan het tegengaan van eenzaamheid. In Gouda signaleren religieuze instellingen, buurthuizen en vrijwilligers een groeiende eenzaamheid, vooral onder mensen die níét bereikt worden door formele activiteiten. CDA Gouda wil daar oog voor houden – met ‘voelsprietten’ in elke buurt.

CDA Gouda kiest voor woningen voor jongeren, onder andere door de doorstroming te stimuleren. Met specifiek ruimte voor starters en jongeren op de woningmarkt door betaalbare midden huur- en koopwoningen. We kiezen ervoor het aandeel woningen in de middenhuur en vrije koop te vergroten. Niet alle bouwprojecten worden gedwongen gelijktijdig een sociaal segment te faciliteren. Het vergroten van aanbod en doorstroming staat centraal. De lokale Goudse regels moeten verminderd worden om de woningbouw aan te jagen. Dat kan door het sneller afgeven van vergunningen en meer ondersteuning van projectontwikkeling.

De norm van 30% sociale woningbouw wordt regionaal gefaciliteerd en niet alleen in Gouda of op projectniveau. Regionale sociale woningbouw wordt leidend. De doorstroom in de hele woonketen moet op gang worden gebracht. Dat vraagt meer woningen voor ouderen, jongeren en starters. In Gouda kunnen we het aanbod voor hen vergroten door het bouwen van bijvoorbeeld kangoeroe-woningen en door het splitsen van woningen makkelijker te maken. We willen regelgeving die dit blokkeert doorbreken en het realiseren van een mantelzorgwoning makkelijker maken. Ook willen we meer ruimte bieden aan concepten waarbij verschillende generaties en doelgroepen samen kunnen wonen. Samen wonen en samen zorgen komen hier bij elkaar.

Mobiliteit en parkeren

Wonen en mobiliteitsbeleid moet aan elkaar gekoppeld worden, niet alleen op projectniveau, maar op buurt- en wijkniveau. De huidige parkeernorm als eenzijdig sturend instrument werkt niet. Een gebiedsgerichte aanpak is nodig, waarbij eigen parkeervoorzieningen, mobiliteit, deelmobiliteit en fiets hubs worden meegewogen. Gouda faciliteert inclusieve deelmobiliteit en mobiliteitshubs (fietsen e.d.) met gratis parkeren rondom de stad. Hierbij moet ook aandacht zijn voor mensen met een beperking.

Parkeerbeleid gaat voor het CDA niet alleen over auto's. Het gaat ook over hoe we de schaarse ruimte in onze stad verstandig en eerlijk verdelen. In elke wijk moet een goede balans zijn tussen wonen, werken, recreëren, groen, zorg en bereikbaarheid. Dat vraagt om maatwerk en om overleg met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de buurt. Parkeerbeleid moet samen met de buurt worden vormgegeven, met oog voor de verschillende belangen.

Voor het CDA is het essentieel dat parkeren nooit een hindernis vormt voor zorg en nabijheid. Bijvoorbeeld voor mantelzorgers en vrijwilligers, of voor bezoekers aan de huisarts of voor jonge ouders met een afspraak bij het consultatiebureau. Daarom willen we dat parkeerbeleid altijd onderdeel is van een integraal wijkbeeld, waarin ook zorg, mobiliteit en bereikbaarheid, veiligheid en welzijn zijn meegenomen.

Goede voorbeelden van andere steden laten zien dat het mogelijk is: slimme combinaties van parkeerplekken, groenvoorzieningen en gedeelde infrastructuur, zoals transformatorhuisjes of fietsenstallingen. Het CDA wil dat Gouda leert van zulke praktijkvoorbeelden en inzet op toekomstbestendig ruimtegebruik. Met het zoeken naar balans in het afwegen van de verschillende belangen als vertrekpunt. Ook wil CDA Gouda deelvervoer blijven stimuleren. Het is daarbij belangrijk dat er in elke buurt voldoende aanbod dichtbij is om (bak)fietsen, (elektrische) auto's en dergelijke te delen. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de inwoners met een beperking, die vaak zijn aangewezen op aangepast vervoer.

Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?

- De **doorstroom in de hele woonketen moet op gang worden gebracht** door het aanbod in met name middenkoop en middenhuur te vergroten. Meer woningen voor ouderen, jongeren en starters, kangoeroe-woningen, splitsen van woningen en woonconcepten (zorg en samenleven).
- Daarnaast wil het CDA kantoorgebieden transformeren naar gecombineerde **woon-werk gebieden**. Hierbij willen we versneld inzetten op **alternatieve woonvormen**, zoals gezamenlijke woonvormen voor verschillende generaties en doelgroepen. Regelgeving die dit blokkeert, willen we doorbreken.
- We willen **de grondexploitatie van de gemeente strategisch gebruiken** om bijvoorbeeld duurder segment woningen toe te staan ten gunste van maatschappelijke voorzieningen in Gouda. Hiermee zal de grondexploitatie meer als sociaal ondernemend instrument worden benut.
- Bij het tegengaan van graffiti willen we dat transformatiehuisjes worden voorzien van **Goudse symbolen en natuurbeschildering**. Hiervoor worden afspraken gemaakt met de netbeheerders.
- Groenstroken zoals de wal en het tracé langs het treinspoor en de Breevaart worden, als bewoners dat willen, in overleg met hen ingericht als **bijen- en vlinderzone** met bloemen en plukfruit.
- De gemeente zorgt voor **groene en veilige speel- en ontmoetingsplekken** in de buurt voor kinderen en jongeren.
- Het CDA wil dat de gemeente investeert in sociale verbinding en zorgt voor **veerkrachtige en weerbare buurten** en wijken met een sterke sociale basis.
- Wijkcentra** zijn belangrijk en moeten (blijven) aansluiten op de behoeften en wensen van inwoners. Buurtbewoners moeten invloed kunnen hebben op wat er gebeurt in hun buurt en wijk.
- Ondersteuning van bewonersinitiatieven moet langer doorgaan**, bijvoorbeeld voor groenonderhoud; nu zijn het vaak éénmalige subsidies zonder perspectief voor de langetermijn. Hierover worden afspraken in de bondige en actiegerichte buurtovereenkomsten vastgelegd. (zie hoofdstuk 1).
- De gemeente ondersteunt vrijwilligers** en vraagt hen wat ze nodig hebben om hun klussen te blijven klaren. Hiervoor wordt de inzet van het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) versterkt en vastgelegd in de Nota Sociaal Domein.
- De gemeente zorgt voor **een impacttoets voor vrijwilligers** bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid. Tevens wordt de ondersteuning en samenwerking met vrijwilligersorganisaties vastgelegd in een aparte subsidieregeling: vrijwilligers samenwerking; naar voorbeeld van het Maastrichtse model 'Kracht van de Samenleving'.
- GoudApot ondersteunt veel initiatieven in de stad en zorgt daarmee voor sociale verbinding. Dit koesteren we en tegelijkertijd blijven we alert dat er geen verbindende initiatieven tussen wal en schip vallen. **We willen de reikwijdte van GoudApot indien nodig uitbreiden** om dit te voorkomen.
- We introduceren een **wijktoets** en **wijkbeleidsplan** (wonen, mobiliteit, parkeren, veiligheid, weerbaarheid, duurzaamheid etc.). Dit zorgt ervoor dat bij beleidsontwikkeling er per wijk maatwerk kan worden toegepast.

- Een **herziening van het Gouds parkeerbeleid** vanwege de grote parkeerdruk en een gebrek aan samenhangende visie op mobiliteit en parkeren. Parkeren moet integraal onderdeel zijn van de gebiedsbestemming, waarbij ruimtegebruik in samenhang en balans wordt uitgewerkt en vastgelegd. Het beleid moet niet alleen worden gebaseerd op een parkeernorm. Ook andere waarden, zoals bereikbaarheid, wonen, werken en duurzaamheid moeten meewegen op buurniveau. Hiervoor moet een duidelijk afwegingskader komen.
- **Deelmobiliteit is een middel maar geen doel op zich** om parkeerdruk op bepaalde plekken in de stad te verminderen. Het is de taak van de gemeente hierbij rekening te houden met mensen met een beperking, die afhankelijk zijn van hun eigen aangepaste vervoer.
- Gouda wordt een fietsvriendelijke stad: **veiligheid van fietsers krijgt voorrang**. Met specifiek aandacht voor routes naar scholen en het aanpakken van overlast hard rijdende e-bikes en fatbikes. Onveilige verkeerssituaties en ontbrekende zebrapaden worden aangepakt. Verkeerslichten worden beter afgestemd op (doorgaande) fietsroutes. En **voetgangers en fietsers krijgen ècht voorrang**.

4. Samen werken

Een rechtvaardige stad biedt kansen voor werk en ondernemerschap. Voor het CDA is 'werken moet lonen' meer dan een slogan. We zien dat mensen soms minder overhouden als ze aan het werk gaan, dan wanneer ze thuis zitten. Dit is onrechtvaardig en ondermijnt de motivatie om te werken. Het CDA wil de kloof dichtentrekken tussen werken en uitkeringen. Werken moet lonen, ook op de korte termijn – en dat vraagt om slimmer lokaal beleid en samenwerking met werkgevers.

Geef ondernemers vertrouwen

De tijdelijke uitbreiding van terrasruimte op de Markt liet zien dat er wél ruimte is voor ondernemers als je die geeft. Het CDA wil die lijn doorzetten: geef ondernemers vertrouwen, maak duidelijke afspraken en wees niet onnodig beperkend. De stad heeft een levendig midden- en kleinbedrijf nodig. Ook moeten we blijven investeren in economische clusters in het Groene Hart en in circulaire ketens. En daarnaast moeten we leegstand aanpakken.

Het CDA ziet er dat er (groepen) mensen zijn die niet vanzelf aansluiting vinden op de Goudse samenleving. Zoals mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Het CDA pleit voor structurele samenwerking met (sociale) ondernemers, lokale platforms en religieuze en maatschappelijke organisaties. Zij kennen de mensen, zien de noden en hebben vaak slimme, praktische oplossingen.

Knelpunten oplossen

De gemeente moet de verbindende schakel zijn, niet de regisseur van alles. Door samen te werken ontstaat er ruimte voor groei en herstel. Het CDA pleit voor een Gouds platform waar ondernemers structureel in gesprek kunnen gaan met de politiek. Dit platform, met vertegenwoordiging uit verschillende sectoren en stadsdelen en met ondersteuning vanuit de gemeente, faciliteert dat ondernemers hun concrete knelpunten delen én meedenken over oplossingen.

Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?

- We **stimuleren ondernemerschap**. Bedrijven en organisaties bieden banen en dragen daarmee bij aan de bestaanszekerheid van de Gouwenaar.
- We willen de MKB vriendelijkste stad worden en pleiten voor het instellen van een **ondernemersloket** met een vaste accountmanager voor ondernemers.
- **De huidige afspraken van winkelopenstelling blijven gelden** waarbij het waarden en beschermen van de (kleine) middenstand nodig is.
- Oprichting van een **versnellingskamer vergunningen** waarbij complexe vergunningen en situaties in samenhang worden opgepakt. Dit door het inzetten op regeldrukvermindering en voor het voetlicht brengen van tegenstrijdige regels, waarbij initiatiefnemers, bedrijven en verenigingen hun casuïstiek in afstemming met gemeente en ODMH op tafel kunnen leggen.

- Versterken van **wijkeconomie** door naast de centrummanager één aanjager voor de Goudse bedrijventerreinen, buurtcentra en wijkwinkelcentra aan te stellen, die belangen en knelpunten bij de gemeente op tafel legt.
- Het realiseren van meer **werkplekken en creatieve hubs** in de stad.
- **Maatschappelijke leerplekken** voor jongeren serieus nemen en uitbouwen met Goudse ondernemers en maatschappelijke en culturele organisaties, verenigingen en publieke voorzieningen.
- Een onderzoek naar **werken moet lonen versus armoedecompensatie**. Hierbij moet meegenomen worden hoe de 130% bijstandsnorm zich verhoudt tot inkomen en werk, zodat werken blijft lonen.
- De Goudse **maatschappelijke stage en het dienjaar** voor jongeren in Gouda introduceren en uitvoeren.

5. Samen zorgen

Zorg is een opdracht die we samen dragen. Als CDA geloven we in zorg dichtbij, waarbij de mens centraal staat. We zetten in op samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein, zodat mensen op tijd de juiste ondersteuning krijgen – óók als er sprake is van schulden, stress of eenzaamheid. We maken ruimte voor informele zorg, mantelzorgers en vrijwilligers en zorgen voor laagdrempelige en toegankelijke hulp voor mentale gezondheid en een gezonde leefstijl in de wijk en buurt.

Menselijke maat en mentale druk

In een stad als Gouda moeten we zorgen dat niemand buiten de boot valt. Er zijn nu te veel mensen die niet in aanmerking komen voor regelingen, omdat ze net buiten de criteria vallen. Het CDA pleit voor flexibiliteit en maatwerk en meten met de menselijke maat. Wie hulp nodig heeft, moet gehoord worden, ook als het ‘net niet op papier past’.

De druk op de samenleving neemt toe en dit heeft impact op alleenstaanden, gezinnen, families, ouderen en jongeren. Dit leidt tot meer mentale druk, spanning en ziekte. Daarom moeten we veel meer inzetten op preventie en meer aandacht hebben voor het welzijn (bewegen, gezond eten, ontmoeten, cultuur, etc.) van al onze Goudse inwoners.

Mantelzorg en respijtzorg

De mantelzorgers willen we verder ondersteunen door bijvoorbeeld respijtzorg via de WMO te regelen vanuit de specifieke buurten, wijken en sociale verbanden die in de stad aanwezig zijn. De gemeente moet denken en werken vanuit een samenhangend totaal aanbod aan welzijns- en zorgvoorzieningen om te kunnen leveren en te ondersteunen.

Mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties, houden de samenleving mede draaiend. In een tijd van vergrijzing en krapte in de zorg zijn zij onmisbaar. We moeten alles op alles zetten om uitval en overbelasting onder hen te voorkomen. Het CDA wil dat Gouda hen actief faciliteert met waardering en praktische hulp. Ook willen we de samenwerking tussen formele en informele zorg verbeteren, bijvoorbeeld via wijkgerichte vrijwillige zorgnetwerken, zoals voorzorgcirkels en zorgzame gemeenschappen.

Preventie en nabijheid

Ten slotte zetten we in op preventie en nabijheid: problemen worden kleiner als je er vroeg bij bent en wanneer je dicht bij mensen staat. Projecten als Automaatje, de winteropvang, en de inzet van (religieuze) instellingen bij voedselhulp laten zien dat het kàn. Het CDA wil dat deze initiatieven niet afhankelijk zijn van willekeur, maar structureel worden erkend en ondersteund; en dat ze zijn verbonden met het gemeentelijk beleid.

Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?

- Er worden **samenwerkingsafspraken** gemaakt met **(vrijwilligers)organisaties** die initiatieven starten of taken verrichten die anders bij de gemeente terecht komen. De gemeente ondersteunt en maakt afspraken over communicatie, samenwerking en wederkerigheid. Bijvoorbeeld over mobiliteit, zorg en welzijn.
- Voor elkaar **zorgen in de buurt**. We willen zorg vanuit buurt en wijk vormgeven. Daarnaast willen we maatschappelijke initiatieven versterken vanuit diaconie, schulphulpmaatje, sociaal armoedefonds etc.
- Veel mensen met hulpvragen vinden de weg naar de gemeente niet; schaamte, complexiteit speelt hierbij een rol. Verlaag drempels, het **vragen van hulp moet (meer) genormaliseerd en aangemoedigd worden**. Hierbij is speciale aandacht nodig voor inwoners die minder mobiel of (digi)vaardig zijn.
- Gouda zet meer in op het bevorderen van een **gezonde leefstijl en preventie** en het **oog hebben voor elkaar**. Bijvoorbeeld met campagnes, zoals: ‘Samen Dementievriendelijk’, ‘Lief en Leed Straten’, ‘Wij zijn zelf het medicijn’ of ‘In deze straat groeten we elkaar’.
- Er komen meer **dementievriendelijke ontmoetingsplekken en activiteiten** en **inlooppreekuren/vraagpunt in wijken** waar iedereen terecht kan bij één loket. Ook is er meer aandacht nodig voor **mensen met een migratieachtergrond die hulp nodig hebben bij zorgvragen**.
- Huisarts, winkelcentra, sportclubs, buurtcentra en andere belangrijke **maatschappelijke organisaties**, zoals de voedselbank **moeten goed bereikbaar zijn**, ook met openbaar vervoer. Regionaal vervoer, voor ouderen en bijzondere doelgroepen, moet op orde zijn. Met ondersteuning van de buurtbus en apps waarbij mensen elkaar kunnen helpen met afspraken en subsidie.
- CDA Gouda wil – bijvoorbeeld met de Rotterdampas – blijvend **investeren in gezinnen die rond de armoedegrens leven**.
- De vraag van inwoners moet leidend zijn**, niet de systematiek of organisatiestructuur. De huidige gemeentelijk trajecten duren vaak te lang door versnippering tussen de gemeente en de organisaties waar de gemeente mee samenwerkt. Ontschotting is noodzakelijk. Hiervoor moet een versnellingsaanpak worden ontwikkeld om dit te doorbreken.
- Lezen stimuleren en laaggeletterdheid en laaggecijferdheid tegengaan** door gratis lidmaatschap van de bibliotheek naar 27 jaar op te trekken.
- Ondersteuning bij relaties** en gezinsproblematiek om vechtscheidingen tegen te gaan. Bijvoorbeeld met relatie- en huwelijkscoaches.
- De toegankelijkheid vergroten en aanvragen bij de WMO makkelijker maken en **respijtzorg versterken**.
- De **toegankelijkheid van de culturele sector en overheidsgebouwen** voor minder validen moet goed geregeld zijn. Ook moet de gemeente expliciet aandacht besteden aan kunst door mensen met een beperking. Bijvoorbeeld bij financiële steun en vergunningen door expliciete programmering te vereisen van kunstuitingen door mensen met een mentale en/of fysieke beperking.
- Voor jongeren die moeite hebben aansluiting te vinden in de samenleving is jongerenwerk en een divers aanbod van belang. Hier wordt **een programma** voor ontwikkeld, **gericht op meedoen van jongeren**.

6. Samen bewegen

Bewegen houdt ons niet alleen fysiek, maar ook mentaal en sociaal gezond. Het CDA wil investeren in sporten in de buurt. Want zien sporten, doet sporten. Kleine, zichtbare initiatieven in de wijk zijn vaak effectiever dan grootschalige projecten die verder van mensen af staan. Denk aan de aanleg van sportzones, ondersteuning van initiatieven zoals boulderen en het inzetten van buurtsportcoaches. We willen dat bewegen vanzelfsprekend en dichtbij is – voor iedereen.

Visie op bewegen als preventie

Daarbij is bewegen niet alleen een doel op zich, maar ook een middel tegen eenzaamheid, overgewicht en gedragsproblemen. Sport verbindt mensen, geeft structuur en biedt ritme en sociale contacten. Het CDA wil een gemeentelijke visie op bewegen als preventie – met daarbij behorende extra middelen. We voorkomen daarmee zorgkosten en bouwen we aan een hechtere samenleving. Verenigingen moeten daarin ondersteund blijven en worden. We willen verenigingen verder versterken via het Expertise Centrum Verenigingsondersteuning. Dit willen we vastleggen in de nieuwe Nota Sociaal Domein.

Veilige en gezonde sportplekken

Ook veiligheid speelt een rol. Sportaccommodaties moeten bereikbaar, schoon, en veilig zijn. Het CDA wil cameratoezicht op plekken met veel overlast en inzet op het voorkomen van vandalisme. We willen dat Gouda werkt aan gezonde sportplekken: rookvrij en sociaal veilig. Samen bewegen is investeren in een gezondere, sterkere samenleving – waar ieder mens telt en ieder mens meedoet.

Waar wil CDA Gouda mee aan slag?

- Clubs en verenigingen kampen met dalende bezoekersaantallen en stijgende kosten. **Nieuwe impuls geven aan verenigingen en clubs**, zodat zij hun maatschappelijke en belangrijke rol kunnen blijven vervullen.
- De gemeente neemt hiervoor het initiatief om met Sport.Gouda, de Goudse Sportraad en de (sport)verenigingen een **actieagenda** op te stellen ter **versterking van het Goudse sportverenigingsleven**.
- We willen een stimuleringsregeling voor (sport)verenigingen die **gezonde voeding in de kantine** stimuleren. Ook willen we geen ijsschok of snackbar vlakbij scholen.
- Het inrichten van **SportZones**, vergelijkbaar met de schoolzones om veilige oversteekplekken voor sporters en bezoekers te creëren. De inrichting van straten bij sportverenigingen – zoals de Sportlaan – moet gericht zijn op de veiligheid van voetgangers en fietsers.
- Jongeren die niet van sport houden of niet kunnen sporten willen we bereiken door andere **laagdrempelige (preventieve) activiteiten**.
- We **stimuleren lidmaatschap** van sportverenigingen en culturele verenigingen, door bijvoorbeeld het Volwassenenfonds en de Rotterdamdampas.

- Wij willen een haalbaarheidsonderzoek naar een **natuur- en buitenspeeltuin in het Groenhovenpark** met een optie voor een extra zwemmogelijkheid en waterberging vanuit regenwater. Deze 'Groenhovenplas' moet de functie van recreatie, zwemmen, natuur en klimaatadaptatie combineren. De gemeente faciliteert waar passend de exploitatie met inzet van personeel en vrijwilligers.
- We willen het **veldrijden** en **MTB parcours uitbreiden** met verbindingen tussen de Coenecoop, Groenewal en Noorderhout, waarbij de gebruiksfunctie zo wordt ingericht dat wandelaars en fietsers gezamenlijk gebruik van het gebied kunnen maken.

7. Samen veilig

Een veilige stad begint bij normaal gedrag en wederzijds respect. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen op straat, in het verkeer, in de buurt of in het park. Dat betekent: geen straatintimidatie, geen overlast van dealen en drugsgebruik, geen agressief gedrag, geen overlast van fatbikers of vuilnis op straat. Als CDA staan we voor een cultuur waarin we elkaar aanspreken op wat niet normaal is. Fatsoen en verantwoordelijkheid horen bij het publieke domein. Wie over de grens gaat, wordt daarop aangesproken – door de buurt en door de overheid. CDA Gouda gaat daarbij uit van de Goudse ‘basiscultuur’ en onze waarden en normen van respect en gelijkwaardigheid. Iedereen doet mee en iedereen telt mee. Dat geldt voor iedereen die een plek in Gouda heeft. We zijn ondersteunend naar wie niet kan, maar streng naar wie niet wil. Samen maken we Gouda.

Handhaving nemen we serieus

In Gouda moet iedereen zich thuis voelen. Dat kan als we gastvrij zijn en normaal doen. Daar spreken we elkaar op aan. We zijn voor preventief fouilleren bij overlast en intimidatie, bijvoorbeeld door jongerengroepen. Handhaving nemen we serieus. Niet of slecht handhaven tast de geloofwaardigheid van bestuur en beleid aan. Het is voor CDA Gouda geen bijzaak, maar randvoorwaarde. Het CDA wil zichtbare handhaving in buurten waar overlast speelt. We willen minder coffeeshops en in elk geval geen uitbreiding in de binnenstad of verplaatsing uit de binnenstad. Tegelijk zetten we in op preventie en samenwerking bij scholen. Politie, onderwijs en jongerenwerk trekken hierin samen op tegen criminaliteit en straatcultuur. Daardoor kunnen deze partijen elkaar snel vinden als er onheil dreigt.

Integratie en gedeelde spelregels

Een veilige samenleving vraagt ook om integratie en gedeelde spelregels. Iedereen die in Gouda komt wonen, verdient veiligheid, duidelijkheid en de uitnodiging om volwaardig mee te doen. Maar meedoen betekent ook: je best doen om zo snel mogelijk de Nederlandse taal te leren, je houden aan onze wet- en regelgeving en bijdragen aan de samenleving. Daar horen – zoals voor iedere Nederlander – inspanningsverplichtingen bij, zoals vrijwilligerswerk en respect voor vrouwen, hulpverleners en gezagsdragers. Voorzieningen, de draagkracht bij instanties en de vrijwilligers die bijdragen aan integratie mogen niet overbelast raken. Want dat belemmert en verhindert integratie.

Gouds weerbaarheidsprogramma

Tot slot denken we verder dan het hier en nu. Veiligheid is ook voorbereid zijn op crises. Het CDA wil dat Gouda werkt met hitteplannen, noodstroomvoorzieningen, het bevorderen van digitale weerbaarheid en verzamelplekken voor als de stroom uitvalt of het water stijgt. Weerbare gemeenschappen zijn samen redzaam – het is belangrijk dat mensen hun buuren kennen, weten waar ze naartoe kunnen en verantwoordelijkheid dragen voor elkaar. Want samen veilig blijven, vraagt om geloofwaardig bestuur en actieve burgers.

Waar wil CDA Gouda mee aan de slag?

- We vragen de gemeente met **een stadsvisie op Gouda 2050** te komen met een tussenstap op 2030 en 2040 en deze onder meer in te vullen met **een visie op een weerbare en veilige samenleving**. Deze stadsvisie moet als leidraad meer zekerheid bieden voor de lange termijn planningen. Morgen begint vandaag.
- **In een crisissituatie moeten inwoners weerbaar zijn** en enkele dagen zonder stroom, gas en water kunnen leven. We willen een **Gouds weerbaarheidsprogramma** met handvatten om een week zonder basisvoorzieningen te overleven. De gemeente zorgt voor **'buurtvluchtheuvels'** en maakt afspraken met brandweer, politie, reddingsbrigade, kerken, moskeeën en verenigingen, over distributie van voedsel en drinkwater.
- Het verscherpen van **cameratoezicht en handhaving** om woninginbraken, dumpen van afval, straatintimidatie en overlast van jongeren en fatbikers tegen te gaan. Dat kan met slimme inzet van camera's en **boa's in burger**. Gesloten cameranetwerken en de inzet van drones en sprekende camera's zien we als innovatieve toepassingen.
- **Veiligheidsproblemen rondom scholen** (chantage, drugs, lachgas): gemeente, scholen, politie/handhaving en maatschappelijke organisaties moeten nauwer samen optrekken. Bijvoorbeeld met een appgroep of een meldfunctie voor drugshandel, intimidatie, enz. Ook moeten er voldoende middelen beschikbaar zijn voor toezicht en handhaving.
- **Bestrijden van seksueel geweld** zoals straatintimidatie en femicide krijgt prioriteit te krijgen. Ook moet er meer oog zijn voor de rol van omstanders: zij moeten gestimuleerd worden in te grijpen. We willen meer bewustwording en toerusting op dit punt.
- **Meldingen over de openbare ruimte moeten sneller worden opgepakt**. We willen dat de gemeente de verwachte wachttijd aangeeft.
- Het **verhogen van boetes** bij afval op straat en dit vastleggen in de APV.
- Het **aantal coffeeshops wordt niet uitgebreid** en ook niet verplaatst binnen Gouda. We streven naar sluiting van coffeeshops wanneer er sprake is van overlast; en we willen dat de regiogemeenten zelf hun coffeeshop faciliteren. Daarnaast zetten we in op strikte handhaving en toezicht.
- Gouda zet in afwachting van landelijke wet- en regelgeving in op een campagne om veiligheid en sociale druk rondom fietsen en de **onveiligheid van fatbikes** aan te pakken. Ook willen we in Gouda een campagne die het dragen van een helm op e-bikes aanmoedigt. En we vragen scholen deze campagne te ondersteunen. We onderzoeken of een **helmplicht voor elektrische fietsen** in de APV kan worden opgenomen.
- De gemeente regelt ter voorbereiding op het **landelijk vuurwerkverbod** de ontheffingen voor georganiseerde groepen burgers voor het afsteken van vuurwerk op een aangewezen plek, zoals bij vereniging of in de buurt en wijk.

Onze visie op Gouds geld

CDA Gouda wil dat de **financiële positie van de gemeente stabiel blijft** en de verbeteringen in het financiële beleid van afgelopen periode versterkt worden doorgezet. Dit door een degelijk weerstandsvermogen (reserves) en een schuldenpositie die een afspiegeling is van gedane investeringen (niet te veel schuld) die borg staan voor rendement. Een strakke begrotingsdiscipline staat centraal. We stellen budgetplafonds in, om stijging van de lasten tegen te gaan en we sturen op het zoeken van oplossingen binnen de (domein)begroting. Tegenvallers worden binnen de eigen deelbegroting gecompenseerd; overschotten worden toegevoegd aan de algemene reserves.

We koesteren de regionale functie van Gouda en de daarbij behorende grote hoeveelheid scholen in Gouda, het ziekenhuis, de cinema en schouwburg, maar kunnen als Goudse burgers de bijbehorende kosten niet alleen dragen. We willen door middel van een maatschappelijke kosten en batenanalyse inzicht krijgen in hoe Gouda deze regionale functie verder kan versterken.

We bekijken de **woonlasten in samenhang** en streven ernaar deze stabiel en draagbaar te houden. De woonlasten willen we met niet meer dan de inflatiecorrectie laten stijgen.

De **hondenbelasting** zetten we in voor honden uitlaatvelden en stroken, zodat honden en hun eigenaren een prettige plek hebben in Gouda en overige burgers geen overlast op dit punt ervaren.

Grote projecten en investeringen worden onderbouwd met een **maatschappelijke kosten en baten-analyse en een risico-analyse** met aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI).